

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI DE LA PRESIDÈNCIA

408 *Reial decret 1695/2012, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Sistema Nacional de Resposta davant la contaminació marina.*

D'acord amb el que disposa l'article 149.1.20a de la Constitució espanyola, que confereix a l'Estat competència exclusiva en matèria de marina mercant, els articles 263 i 264.1 i 2 del Reial decret legislatiu 2/2011, de 5 de setembre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei 27/1992, de 24 de novembre, de ports de l'Estat i de la marina mercant, atorguen al Govern, a proposta del ministre de Foment, la facultat d'aprovar el Pla nacional de serveis de salvament de la vida humana en el mar i la lluita contra la contaminació del medi marí. Els plans que aprovin les comunitats autònomes en aquestes matèries s'han d'acomodar a les directrius sobre coordinació i mobilització de recursos que figurin en el Pla nacional.

Al seu torn, l'article 149.1.23a de la Constitució espanyola atribueix a l'Estat la competència per dictar la legislació bàsica en matèria de medi ambient. En aquest sentit, l'article 110 de la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de costes, a l'apartat l) atribueix a l'Estat l'execució dels acords i els convenis internacionals en matèria de la seva competència, i aquest pot adoptar les mesures adequades per a la seva observança.

Així mateix, l'article 110 de la Llei 22/1988, de 28 de juliol, confereix a l'Estat facultats de tutela i salvaguarda del domini públic estatal a l'empara del manament objecte de l'article 132.2 de la Constitució espanyola, d'acord amb els criteris jurisprudencials que estableix el Tribunal Constitucional a la Sentència 149/1991, de 4 de juliol, segons la qual la titularitat estatal sobre els béns de domini públic marítimoterrestre implica que l'Estat està obligat a protegir el domini públic marítimoterrestre a fi d'assegurar el manteniment de la seva integritat física o jurídica, així com el seu ús públic.

En aplicació de l'article 149.1.29a de la Constitució espanyola, referit a la competència exclusiva de l'Estat sobre seguretat pública, la Llei 2/1985, de 21 de gener, de protecció civil, i la seva normativa de desplegament, regulen les actuacions a desenvolupar i la coordinació a posar en pràctica entre les administracions públiques per fer front a les situacions de greu risc col·lectiu, calamitat pública o catàstrofe extraordinària que puguin afectar el territori espanyol.

D'altra banda, el Conveni internacional sobre cooperació, preparació i lluita contra la contaminació per hidrocarburs de 1990, conegut per les sigles OPRC 90, i el seu Protocol sobre substàncies nocives i potencialment perilloses, conegut per les sigles OPRC-HNS 2000, ratificats per Espanya el 12 de gener de 1994 i el 27 de gener de 2005, respectivament, tenen com a objectiu la cooperació internacional i l'assistència mútua en incidents majors de contaminació marina, i el desenvolupament i el manteniment en els estats part de la capacitat adequada de preparació i resposta enfront d'emergències de contaminació marina de tots els nivells, ja sigui aquesta causada per hidrocarburs o per substàncies nocives i potencialment perilloses. Tant el Conveni OPRC 90 com el Protocol OPRC-HNS 2000 estan en vigor, de forma general i per a Espanya, des del 13 de maig de 1995 i el 14 de juny de 2007, respectivament.

El Conveni OPRC 90 determina a l'article 6 l'obligació d'establir, pels estats part, un «sistema nacional» per fer front amb promptitud i de manera eficaç als successos de contaminació per hidrocarburs. Per la seva part, el Protocol OPRC-HNS 2000 a l'article 4 estableix aquesta mateixa obligació per als successos de contaminació per substàncies nocives i potencialment perilloses. El sistema nacional ha de cobrir per tant les dues fonts possibles de contaminació marina.

En aplicació del que disposen les normes esmentades anteriorment, el Reial decret 253/2004, de 13 de febrer, pel qual s'estableixen mesures de prevenció i lluita

contra la contaminació en les operacions de càrrega, descàrrega i manipulació d'hidrocarburs en l'àmbit marítim i portuari, ha constituït la normativa fonamental aplicable a nivell nacional en l'àmbit de la contaminació, si bé, com la seva denominació manifesta, circumscrita a l'àmbit dels hidrocarburs. Al seu torn, el Pla nacional de contingències per contaminació marina accidental es va aprovar per fer front als supòsits de contaminació per hidrocarburs i conté recomanacions per elaborar els plans territorials, competència de les comunitats autònomes, i els plans interiors, referits a instal·lacions mar endins, ports, terminals marítics o a industrial litorals.

Tanmateix, les disposicions esmentades anteriorment regulen els successos de contaminació marina que tinguin per causa l'abocament d'hidrocarburs, sense preveure ni regular els supòsits en què la causa de la contaminació vingui donada per altres substàncies diferents dels hidrocarburs.

A l'efecte de cobrir el buit legal exposat i d'acord amb les disposicions esmentades anteriorment, a fi de complir els manaments que aquestes estableixen, és necessari crear i regular un sistema d'organització interadministrativa que constitueixi l'instrument tècnic i de coordinació entre les diverses administracions públiques amb competència en la matèria, susceptible de proporcionar una resposta adequada als supòsits de contaminació del medi marí i de la ribera del mar, respectant en tot cas les competències i funcions que atribueix l'ordenament jurídic a les comunitats autònomes litorals i a les ciutats de Ceuta i Melilla, de conformitat amb el que preveuen els seus estatuts d'autonomia.

Fruit del que s'ha exposat anteriorment, aquest Reial decret proporciona els mecanismes de resposta davant els diversos successos i incidents derivats de la contaminació marítima i de la ribera del mar, mitjançant la creació dels òrgans necessaris i el desenvolupament dels sistemes de relació i coordinació de les diverses administracions públiques competents en la matèria a l'efecte de garantir una actuació eficaç respecte dels supòsits de contaminació.

S'ha d'assenyalar també que la disponibilitat d'un marc normatiu per a la coordinació integral en l'àmbit de la lluita contra la contaminació marina accidental constitueix un assumpte d'especial interès per al Sistema Nacional de Gestió de Situacions de Crisi. Així com que des de la perspectiva de l'àmbit funcional de la contaminació marítima, el nou marc normatiu que estableix aquest Reial decret es configura com un medi complementari dels instruments de planificació i salvaguarda derivats del manament de la Llei 41/2010, de 29 de desembre, de protecció del medi marí, i de l'establiment de les estratègies marines que regula la Llei esmentada, amb subjecció als diferents àmbits funcionals delimitats per la política de prevenció de la contaminació marítima en el marc de la política i els objectius de la marina mercant i en el de la protecció i el bon estat ambiental del medi marí.

Sobre aquest Reial decret han emès informe les comunitats autònomes litorals i les ciutats de Ceuta i Melilla, que han col·laborat en la seva elaboració. Així mateix, s'ha sotmès a informe de la Comissió Nacional de Protecció Civil, de la Conferència Sectorial de Medi Ambient, que han manifestat la seva aprovació, i d'altres departaments ministerials, entre ells el Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques i el Ministeri de Defensa.

En virtut d'això, a proposta conjunta de la ministra de Foment, del ministre de l'Interior i del ministre d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient, amb l'aprovació prèvia del ministre d'Hisenda i Administracions Públiques, d'acord amb el Consell d'Estat, i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 21 de desembre de 2012,

DISPOSO:

Article únic. *Objecte i àmbit d'aplicació.*

S'aprova el Sistema Nacional de Resposta davant d'un succés de contaminació marina, que s'adjunta a aquest Reial decret i que és aplicable a tots els casos de contaminació marina accidental o deliberada, sigui quin sigui el seu origen o naturalesa,

que afecti o pugui afectar tant les aigües marítimes sobre les quals Espanya exerceix sobirania, drets sobirans o jurisdicció com les costes espanyoles.

Disposició addicional primera. *Termini per a l'elaboració dels plans.*

Les autoritats dependents de l'Administració General de l'Estat responsables de l'aprovació dels plans, així com qualsevol entitat privada que, d'acord amb aquest Reial decret, hagi d'elaborar i aplicar un pla de contingències per contaminació marina, han de disposar-ne d'un en el termini més breu possible i, en tot cas, abans de 12 mesos comptats a partir de l'entrada en vigor d'aquesta norma.

El que disposa el paràgraf anterior s'entén sense perjudici del termini que puguin establir les autoritats competents de les diferents administracions territorials implicades en el Sistema Nacional de Resposta per a l'elaboració dels seus plans.

Disposició addicional segona. *Col·laboració per a l'elaboració dels plans.*

Els ministeris de Foment, d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient i de l'Interior han de prestar a les comunitats autònomes i a les ciutats de Ceuta i Melilla que ho sol·licitin l'assessorament i la col·laboració necessaris per aconseguir la millor coordinació possible dels diferents plans territorials, a l'empara del que disposa l'article 4 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

Disposició addicional tercera. *Zona de mar endins.*

Es faculta el ministre de Foment per fixar la zona de «mar endins» a què es refereix l'apartat 4 de l'article 4 del Sistema Nacional de Resposta, amb subjecció als requisits que exigeix l'article II a), i) ii) del Protocol de 1992 que esmena el Conveni internacional sobre responsabilitat civil nascuda de danys deguts a contaminació per hidrocarburs de 1969, amb l'informe previ del Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient i amb subjecció als límits de les aigües en què Espanya exerceix sobirania, drets sobirans o jurisdicció d'acord amb la legislació vigent, amb vista a determinar quan una instal·lació marítima situada mar endins queda subjecta al que disposa el Sistema Nacional de Resposta davant la contaminació marina.

Disposició addicional quarta. *Plans interiors marítimes d'instal·lacions que manipulen en l'àmbit marítim i portuari substàncies a granel, nocives i potencialment perilloses, diferents dels hidrocarburs.*

Les instal·lacions que manipulen en l'àmbit marítim i portuari substàncies a granel, nocives i potencialment perilloses, diferents dels hidrocarburs, i que estan per tant fora de l'àmbit d'aplicació del Reial decret 253/2004, de 13 de febrer, pel qual s'estableixen mesures de prevenció i lluita contra la contaminació en les operacions de càrrega, descàrrega i manipulació d'hidrocarburs en l'àmbit marítim i portuari, han d'aprovar els seus plans interiors marítimes segons el que disposa aquest Reial decret.

Disposició addicional cinquena. *Implicacions en l'àmbit de la planificació de protecció civil de successos de contaminació costanera.*

Els plans de contingència que integren el subsistema costaner del Sistema Nacional de Resposta s'han d'integrar, si s'escau, en el sistema de resposta de protecció civil, en el nivell territorial que en cada cas correspongui, en els supòsits de contaminació costanera que pugui afectar la seguretat de les persones i dels béns.

Disposició transitòria única. *Vigència dels plans existents.*

1. Els plans interiors de contingències per contaminació marina accidental per a les instal·lacions que manipulen hidrocarburs en l'àmbit marítim i portuari, que regula el Reial decret 253/2004, de 13 de febrer, tenen la consideració de plans interiors marítics als efectes d'aquest Reial decret i continuen vigents sense necessitat de modificació. Per a les modificacions dels plans esmentats que requereixin una aprovació nova, així com per aprovar plans nous, cal atènyer-se al que disposa l'article 4 del Sistema Nacional de Resposta i, en el que no contradigui aquest últim precepte, a l'article 3 del Reial decret 253/2004, de 13 de febrer.

2. Els plans territorials existents fins a la data mantenen la seva vigència mentre s'adaptin al que disposa aquest Reial decret.

3. Fins a l'entrada en vigor del Pla marítim nacional que es crea en aquest Reial decret, continua en vigor el Pla nacional de contingències per contaminació marina accidental.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

Queden derogades totes les disposicions del mateix rang o inferior que s'oposin al que estableix aquest Reial decret.

De forma específica, el Reial decret 253/2004, de 13 de febrer, pel qual s'estableixen mesures de prevenció i lluita contra la contaminació en les operacions de càrrega, descàrrega i manipulació d'hidrocarburs en l'àmbit marítim i portuari, es deroga en la mesura i amb l'abast que estableix la disposició transitòria única d'aquest Reial decret.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret es dicta d'acord amb l'article 149.1.20a de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat les competències exclusives en matèria de marina mercant; amb l'article 149.1.23a, que atribueix a l'Estat competències per dictar legislació bàsica del medi ambient, sense perjudici de les facultats de les comunitats autònomes d'establir normes addicionals de protecció del medi ambient en el seu territori, i amb l'article 149.1.29a, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva sobre seguretat pública.

Disposició final segona. *Facultat de desplegament normatiu.*

S'habilita els Ministres de Foment, de l'Interior i d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient, en l'àmbit de les seves competències, per dictar totes les disposicions que siguin necessàries per al desplegament i l'aplicació del que estableix aquest Reial decret.

Disposició final tercera. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació al «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 21 de desembre de 2012.

JUAN CARLOS R.

La vicepresidenta del Govern i ministra de la Presidència,
SORAYA SÁENZ DE SANTAMARÍA ANTÓN.

Sistema Nacional de Resposta davant d'un succés de contaminació marina

Article 1. *Objecte del Sistema Nacional de Resposta davant d'un succés de contaminació marina.*

1. El Sistema Nacional de Resposta davant d'un succés de contaminació marina té per objectiu establir, davant d'un fet d'aquesta naturalesa, un marc general d'actuació integrat per plans de contingències de diferent rang i amb la finalitat de:

- a) Definir les línies generals d'actuació, d'acord amb els requeriments del Conveni internacional sobre cooperació, preparació i lluita contra la contaminació per hidrocarburs de 1990 (OPRC 90), el seu Protocol sobre substàncies nocives i potencialment perilloses (OPRC-HNS 2000), i altra normativa internacional aplicable a la prevenció i la lluita contra la contaminació marina.
- b) Definir les pautes d'activació dels plans en funció d'unes situacions d'emergència establertes d'acord amb la gravetat del succés.
- c) Establir fórmules de coordinació per als supòsits en què estiguin activats diversos plans de manera simultània.
- d) Establir un protocol de comunicació de l'activació dels plans.
- e) Definir les actuacions de les diverses administracions públiques competents, així com d'altres institucions públiques i privades, en la utilització de mitjans aplicables en la lluita contra la contaminació marina.
- f) Adequar la coordinació i la col·laboració entre totes les administracions públiques competents i entitats públiques i privades que disposin de mitjans de lluita contra la contaminació.

Article 2. *Definicions.*

Als efectes del que disposa en aquest Sistema Nacional de Resposta, s'entén per:

- a) «Succés de contaminació marina»: un esdeveniment o sèrie d'esdeveniments del mateix origen que suposin la introducció directa o indirecta en el medi marí de substàncies o energia que provoquin o puguin provocar efectes nocius (com riscos per a la salut humana, perjudicis als recursos vius i als ecosistemes marins o costaners, inclosa la pèrdua de biodiversitat, els obstacles a les activitats marítimes, especialment a la pesca, al turisme, a les activitats d'oci i altres usos legítims del mar, una alteració de la qualitat de les aigües marines que en limiti la utilització i una reducció del seu valor recreatiu, o, en termes generals, un menyscabament de l'ús sostenible dels béns i serveis marins), i que exigeixin mesures d'emergència o una altra resposta immediata.
- b) «Costa»: la ribera del mar i de les rieres, tal com es defineix a l'article 3 de la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de costes, així com aquells elements pertanyents al domini públic marítimoterrestre susceptibles de ser afectats per la contaminació marina (penya-segats, illots, accessions, etc.) i que es defineixen a l'article 4 de la Llei esmentada.
- c) «Instal·lacions marítimes»: recintes o estructures situades en els ports, a la costa o mar endins, proveïts dels mitjans necessaris per portar a terme activitats comercials o industrials amb risc de produir successos de contaminació marina per hidrocarburs o productes químics, així com les altres que, si s'escau, determini l'administració marítima.
- d) «Terminal de manipulació de mercaderies»: la instal·lació marítima destinada a fer la transferència de mercaderies entre els modes marítim i terrestre, o en el mode marítim, que pot incloure superfícies annexes per dipositar mercaderies i elements de transport.
- e) «Pla de contingències»: instrument jurídic i tècnic pel qual es regulen els procediments d'organització i actuació de les administracions públiques i entitats públiques i privades, comprensiu de l'estructuració, la disposició de mitjans personals i materials i la direcció i el seguiment de les operacions davant d'un succés de contaminació marina.

f) «Àmbit d'aplicació dels plans de contingències»: espai afectat, o amb risc de ser afectat, per un succés de contaminació en el qual s'executen les actuacions previstes en els diferents plans. En els ports, l'àmbit d'aplicació queda definit per la seva zona I o interior de les aigües portuàries en el cas de ports d'interès general, o per la zona interior de les seves aigües portuàries, delimitada pels seus dics de recer o element geogràfic equivalent, en el cas de ports autonòmics. En les instal·lacions o terminals, l'àmbit d'aplicació és l'espai d'aigua que voregi la instal·lació o terminal i l'amplada del qual ha de ser el doble de l'eslora del vaixell més gran que hi pugui operar i en tot cas com a mínim 100 metres de radi, excepte en les plataformes petrolíferes, en què l'amplada ha de ser d'un radi d'una milla.

g) «Mesures d'emergència i resposta immediata»: decisions i actuacions que tenen per objectiu prevenir i evitar nous danys i reparar els ja produïts.

h) «Perillositat»: capacitat intrínseca d'una substància o potencialitat d'un succés de contaminació marina per ocasionar, directament o indirectament, danys a les persones, perjudicis materials i deteriorament del medi ambient.

i) «Zona especialment vulnerable»: la que pels seus valors naturals, la seva ubicació geogràfica, o els interessos generals a protegir, requereixi un grau especial de protecció, i estigui classificada així en el pla territorial de la comunitat autònoma corresponent o de les ciutats de Ceuta i Melilla, o en el Pla estatal de protecció de la ribera del mar.

Article 3. *Subsistemes de resposta.*

El Sistema Nacional de Resposta preveu dos subsistemes, els àmbits d'actuació dels quals són les aigües marítimes i la costa, respectivament.

1. El subsistema marítim està integrat pels següents plans de contingències:

a) Pla marítim nacional: pla de contingències davant d'un succés de contaminació marina que afecti o pugui afectar les aigües en què Espanya exerceix sobirania, drets sobirans o jurisdicció, en el marc de l'article 264 del Reial decret legislatiu 2/2011, de 5 de setembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei 27/1992, de 24 de novembre, de ports de l'Estat i de la marina mercant.

b) Pla interior marítim: pla de contingències davant d'un succés de contaminació marina que es produeixi dins del seu àmbit d'aplicació, en un port, un terminal marítim de manipulació de mercaderies, una plataforma marina d'exploració o explotació de recursos naturals en el mar, així com qualsevol altra instal·lació marítima situada en zones on Espanya exerceix sobirania, drets sobirans o jurisdicció.

Poden formar part del subsistema marítim les estructures organitzatives dels mitjans disponibles de les comunitats autònomes o de les ciutats de Ceuta i Melilla per fer front a determinades operacions al mar. Aquestes estructures s'han d'integrar amb el Pla marítim nacional, en els termes que preveu aquest Reial decret, i d'acord amb els criteris del vigent Pla nacional de serveis especials de salvament de la vida humana en el mar i de la lluita contra la contaminació del medi marí, així com amb els possibles acords o convenis específics que puguin existir a aquests efectes.

2. El subsistema costaner està compost pels següents plans de contingències:

a) Pla estatal de protecció de la ribera del mar contra la contaminació: pla de contingències davant d'un succés de contaminació marina que afecti o pugui afectar la costa i que requereixi la intervenció de l'Administració General de l'Estat a través del Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient i, si s'escau, del Ministeri de l'Interior, atenent els criteris d'activació que preveuen els articles 7 i 8 d'aquest Reial decret.

b) Plans territorials de comunitats autònomes i de ciutats de Ceuta i Melilla de protecció de la ribera del mar contra la contaminació (d'ara endavant plans territorials): pla de contingències davant d'un succés de contaminació marina que afecti o pugui afectar la costa d'una comunitat autònoma o de les ciutats de Ceuta i Melilla.

c) Plans locals de protecció de la ribera del mar contra la contaminació (d'ara endavant plans locals): pla de contingències davant d'un succés de contaminació que afecti o pugui afectar l'àmbit territorial d'una entitat local costanera.

Article 4. Elaboració i aprovació dels plans de contingències integrats en el Sistema Nacional de Resposta.

L'elaboració i l'aprovació dels diferents plans de contingències s'ha de regir per les normes següents:

1. El Pla marítim nacional l'ha d'elaborar i aprovar el Ministeri de Foment, amb el suport tècnic especialitzat del Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient per als aspectes específics relacionats amb la recuperació d'espècies, biodiversitat marina i zones marines amb alguna figura de protecció.

2. El Pla estatal de protecció de la ribera del mar contra la contaminació l'ha d'elaborar i aprovar el Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient, amb l'informe previ de la Conferència Sectorial de Medi Ambient, del Consell Assessor de Medi Ambient i de la Comissió Nacional de Protecció Civil, amb el suport tècnic especialitzat del Ministeri de Foment per als aspectes específics relacionats amb la preparació i la lluita contra la contaminació a la costa provinent de vaixells i instal·lacions fixes i del Ministeri de l'Interior pel que fa a la protecció de persones i béns.

3. Els plans territorials han de ser elaborats i aprovats per les autoritats competents de cada una de les comunitats autònomes litorals i ciutats de Ceuta i Melilla i han de ser homologats per la Comissió Nacional de Protecció Civil, segons el que preveu la Llei 2/1985, de 21 de gener, sobre protecció civil.

4. Els plans interiors marítics, corresponents a una instal·lació marítima situada «mar endins» o en aigües sobre les quals Espanya exerceix sobirania, drets sobirans o jurisdicció, han de ser elaborats per les autoritats o empreses a càrrec d'aquests i aprovats per la Direcció General de la Marina Mercant del Ministeri de Foment. De l'aprovació d'aquests plans se n'ha de donar coneixement al Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient, al Ministeri de l'Interior, al Ministeri de Defensa i, si s'escau, a les autoritats competents de cada una de les comunitats autònomes litorals i de les ciutats de Ceuta i Melilla.

5. Els plans interiors marítics, pertanyents a ports que no siguin de titularitat estatal i a instal·lacions marítimes situades a la costa fora de l'àmbit portuari estatal, han de ser elaborats per les autoritats o empreses a càrrec d'aquests, i aprovats per la comunitat autònoma o per les ciutats de Ceuta i Melilla en el territori de la qual estiguin ubicats, amb l'informe previ vinculant de la capitania marítima. De l'aprovació d'aquests plans se n'ha de donar coneixement a la delegació del Govern corresponent.

6. Els plans interiors marítics, relatius a instal·lacions situades en l'àmbit portuari de titularitat estatal, han de ser elaborats per les empreses a càrrec d'aquests i aprovats per la capitania marítima, amb l'informe previ vinculant de la comunitat o de les ciutats de Ceuta i Melilla en el que faci referència a la part costanera, i de l'autoritat portuària que, a més, els ha de tenir en compte per a l'elaboració del seu propi pla interior marítim. De l'aprovació d'aquests plans se n'ha de donar coneixement a la delegació del Govern.

7. Els plans interiors marítics dels ports de titularitat estatal han de ser elaborats per les autoritats portuàries corresponents i aprovats per la Direcció General de la Marina Mercant, amb l'informe previ de la capitania marítima i de la comunitat autònoma litoral o de les ciutats de Ceuta i Melilla, si s'escau, que és vinculant en el que faci referència a la part costanera. De l'aprovació d'aquests plans se n'ha de donar coneixement a la delegació del Govern.

8. Els plans locals han de ser elaborats i aprovats per l'Administració local competent, si s'escau, i homologats per la comunitat autònoma. Tot això en els termes que estableix la normativa autonòmica corresponent. De l'aprovació d'aquests plans se n'ha de donar coneixement a la delegació del Govern.

Article 5. *Contingut dels diferents plans de contingències.*

1. D'acord amb les recomanacions de l'Organització Marítima Internacional i amb l'objectiu de comptar amb una terminologia i indicadors homogenis en tots els plans de contingències, aquests han de tenir el contingut mínim següent:

- a) Àmbit d'aplicació del pla.
- b) Anàlisi de riscos i àrees vulnerables, en la qual s'ha de fer una avaluació dels possibles riscos de contaminació en funció de les condicions meteorològiques, oceanogràfiques i ambientals, així com de les característiques i condicions de funcionament de les instal·lacions, identificant, si s'escau, les àrees més vulnerables a protegir, mitjançant els corresponents mapes de sensibilitat de la zona inclosa en el seu àmbit d'aplicació. En les anàlisis de riscos s'ha de tenir en consideració en tot cas la possible perillositat per a les persones dels diferents supòsits i tipus de contaminació marina susceptibles d'afectar l'àrea de la costa de què es tracti.
- c) Determinació de les circumstàncies d'activació del pla, segons les fases i situacions que es puguin presentar, segons la gravetat del succés i els mitjans materials i humans que és necessari mobilitzar.
- d) Composició i funcions dels òrgans de direcció i resposta del pla, on s'han d'identificar els càrrecs directius responsables de dirigir les operacions, així com els equips de resposta inclosos en el pla, i les comeses de cada un d'aquests.
- e) Procediment de notificació d'incidències, on s'ha de descriure el sistema de comunicació a les autoritats competents, el contingut de les comunicacions, així com la persona o el departament responsable d'aquesta notificació.
- f) Sistema de coordinació amb altres plans, en el qual s'ha de determinar el procediment d'integració o coordinació del pla amb altres de rang igual o superior, d'acord amb els criteris que estableix aquest Sistema Nacional de Resposta.
- g) Procediment d'actuació, que ha de definir els protocols que s'han de posar en pràctica en cas de contingència, així com les mesures de resposta immediata que tenen per objectiu prevenir i evitar nous danys i reparar els ja produïts.
- h) Circumstàncies en què es declararà la fi de la contingència, quan es pugui considerar acabat l'episodi de contaminació que la va originar.
- i) Inventari de mitjans disponibles sota el seu àmbit de competència, on s'han de descriure els mitjans materials disponibles per contenir i recuperar un vessament contaminant (equips de protecció personal, material de contenció i recollida del vessament, equips de neteja i descontaminació, o dipòsits i estacions de gestió de residus tòxics i perillosos, entre d'altres), incloent-hi la identificació del lloc o llocs de dipòsit i els responsables de la seva custòdia, manteniment i operació.
- j) Programa de manteniment dels mitjans materials disponibles, especificant els períodes de revisió i les operacions de manteniment, d'acord amb l'experiència prèvia i les indicacions del fabricant de cada equip.
- k) Programa d'ensinistrament i exercicis periòdics de simulació d'activació del pla, on s'han d'establir tant els cursos teòrics de formació del personal adscrit a la lluita contra la contaminació com els diferents nivells d'exercicis pràctics a fer i la seva periodicitat.
- l) Procediment de revisió del pla, en el qual s'han de definir les condicions i els terminis per fer-ne revisions periòdiques, així com la constitució d'una comissió encarregada dels treballs de revisió i del seguiment de resultats en l'aplicació pràctica del pla.

2. L'especificat en el present article és aplicable als plans locals, d'acord amb el règim constitucional corresponent al títol competencial específic de què es tracti en cada cas.

Article 6. Òrgans de direcció i resposta d'un pla de contingències.

1. L'estructura de resposta d'un pla de contingències, sigui quin sigui el seu rang, s'ha d'adaptar als esquemes adoptats per l'Organització Marítima Internacional i ha de comptar amb els òrgans següents:

a) Un director de l'emergència, la comesa del qual és activar o desactivar el pla, establir les línies generals d'actuació i les directrius a seguir pels grups de resposta mitjançant la presa de decisions oportuna, fer el seguiment dels resultats i mantenir les relacions institucionals entre les administracions públiques competents.

b) Un comitè tècnic assessor, format per experts els coneixements dels quals en matèries científiques, tècniques, jurídiques o econòmiques puguin ser rellevants i la comesa dels quals és assessorar el director de l'emergència.

c) Un coordinador d'operacions, a càrrec del qual està la direcció dels grups de resposta que actuen a la zona afectada, que ha d'exercir les seves funcions amb subjecció a les directrius que a aquest efecte imparteixi el director de l'emergència.

d) Uns grups de resposta, encarregats, segons el pla a què estiguin adscrits, de la resposta immediata davant del risc (d'explosió, incendi o risc químic, entre d'altres), del maneig dels equips de lluita contra la contaminació, de la recuperació dels productes vessats, de la gestió adequada dels residus recollits, de la neteja d'àrees contaminades i de la protecció de la biodiversitat.

e) Un gabinet de relacions públiques, encarregat de les relacions amb els mitjans de comunicació i de la difusió dels comunicats elaborats pel director de l'emergència sobre l'evolució de la situació.

f) Un grup de suport logístic, encarregat d'atendre les necessitats dels grups de resposta.

2. Aquesta estructura de resposta està limitada en el temps, ja que només funciona quan s'activi un pla de contingències, actua a partir d'aquest moment i està vigent tan sols durant el temps en què el pla romangui activat.

3. El que especifica aquest article és aplicable als plans locals, d'acord amb el règim constitucional corresponent al títol competencial específic de què es tracti en cada cas.

Article 7. Fases i situacions d'emergència.

1. Per establir les fases i les situacions d'emergència i activar el pla o plans corresponents en el grau de resposta adequat, s'han de tenir en compte les circumstàncies següents:

a) Magnitud i perillositat del succés de contaminació, classe i tipus de l'agent contaminant i lloc de la contaminació.

b) Superfície i vulnerabilitat de les àrees potencialment afectades, atenent a raons econòmiques, ambientals, de protecció de la salut i de la vida humana.

c) Mitjans necessaris.

2. Les fases i les situacions d'emergència són les següents:

I) Fase d'alerta. La fase d'alerta d'un determinat pla o conjunt de plans del Sistema Nacional de Resposta davant d'un succés de contaminació marina implica la posada en disposició d'actuar dels mitjans i els recursos mobilitzables, segons l'àmbit de competències del pla o plans de què es tracti i en el grau de resposta que correspongui a les característiques del possible succés.

II) Fase d'emergència. Es considera fase d'emergència quan, produït un succés de contaminació marina, la prevenció i la reducció dels danys derivats o que se'n puguin derivar exigeix la mobilització de mitjans i recursos d'un o més plans dels que integren el Sistema Nacional de Resposta:

a) Situació 0: es produeix quan tingui lloc un episodi de contaminació marina de petita magnitud i perillositat, caracteritzat per alguna de les circumstàncies següents:

- i) Que la contaminació marina estigui dins de l'àmbit d'aplicació d'un pla interior marítim o/i un pla local.
- ii) Que la contaminació estigui dins de l'àmbit d'aplicació dels plans interiors marítics.
- iii) Que la contaminació afecti o pugui afectar exclusivament i de forma limitada el front costaner d'una entitat local.

En aquesta situació d'emergència, s'han d'activar almenys, en el grau de resposta adequat, el pla interior marítim o/i el pla local que correspongui.

b) Situació 1: es produeix quan tingui lloc un episodi de contaminació marina de magnitud o perillositat mitjana, caracteritzat per alguna de les circumstàncies següents:

- i) Que els mitjans disponibles en els plans activats en la situació 0 siguin insuficients per combatre la contaminació.
- ii) Que la contaminació s'hagi produït fora de l'àmbit d'aplicació dels plans interiors marítics.
- iii) Que per les circumstàncies de vulnerabilitat de la zona afectada o amenaçada, encara que sigui aplicable la situació 0, es consideri necessari per part de les autoritats responsables activar els plans corresponents a la situació 1 en el grau de resposta que es consideri oportú.
- iv) Que la contaminació afecti o pugui afectar el tram de costa corresponent a diversos municipis limítrofs.

En aquesta situació d'emergència s'han d'activar, en el grau de resposta adequat, a més del pla interior marítim, si s'escau, almenys el pla territorial de la comunitat autònoma i/o de la ciutat de Ceuta o Melilla o els plans locals de l'àmbit corresponent i, si s'escau, el Pla marítim nacional.

c) Situació 2: es produeix quan tingui lloc alguna de les circumstàncies següents:

- i) Que els mitjans disponibles en els plans activats en la situació 1 siguin insuficients per combatre la contaminació.
- ii) Que la zona afectada o amenaçada sigui especialment vulnerable.

En aquesta situació d'emergència s'han d'activar, en el grau de resposta oportú, els plans locals de l'àmbit corresponent, el pla territorial de la comunitat autònoma o de la ciutat de Ceuta o Melilla afectada i, si s'escau, el pla interior marítim. L'òrgan de direcció del pla territorial pot sol·licitar del Ministeri de Foment el suport de mitjans marítics i, si s'escau, l'activació del Pla marítim nacional. Així mateix, l'òrgan de direcció pot sol·licitar del Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient la mobilització de mitjans del Pla estatal de protecció de la ribera del mar contra la contaminació, i integrar els mitjans esmentats, si s'escau, en el pla territorial.

d) Situació 3: es produeix quan tingui lloc un episodi de contaminació marina de gran magnitud o perillositat, caracteritzat per alguna de les circumstàncies següents:

- i) Que la contaminació afecti o pugui afectar la costa de diverses comunitats autònomes.
- ii) Que la contaminació pugui afectar les aigües o la costa d'estats limítrofs.
- iii) Que la contaminació es produeixi en aigües sota sobirania dels estats limítrofs, però que pugui posar en perill, per la seva perillositat, extensió i proximitat geogràfica, les aigües marítimes sobre les quals Espanya exerceix sobirania, drets sobirans o jurisdicció, o les costes espanyoles.
- iv) Que, estant en perill la seguretat de persones i béns, l'emergència sigui declarada d'interès nacional pel ministre de l'Interior, segons el que estableix la Norma bàsica de protecció civil, aprovada pel Reial decret 407/1992, de 24 d'abril.

En aquesta situació d'emergència s'han d'activar el Pla marítim nacional i el Pla estatal de protecció de la ribera del mar contra la contaminació, a més dels plans territorials de les comunitats autònomes o de les ciutats de Ceuta i Melilla afectades, així com, si s'escau, els plans interiors marítics i els plans locals corresponents.

Article 8. Activació i relació entre els diferents plans.

1. Plans del subsistema marítim:

a) Els plans interiors marítics han de ser activats per l'autoritat o l'empresa a càrrec d'aquests, en el grau de resposta adequat.

b) L'activació d'un pla interior marítim en fase d'emergència implica la declaració de la fase d'alerta del Pla marítim nacional i del pla territorial corresponent, així com dels esquemes d'organització o funcionament de què disposin, si s'escau, les comunitats autònomes litorals o les ciutats de Ceuta i Melilla per fer front a determinades actuacions en el mar.

c) El Pla marítim nacional ha de ser activat per l'autoritat marítima quan sigui necessari per prevenir o mitigar els danys, amb la consegüent mobilització dels mitjans d'intervenció adscrits a aquest. La utilització de mitjans mobilitzats amb anterioritat pels altres plans del subsistema marítim s'ha de fer en el marc d'actuació del Pla marítim nacional i seguint els seus protocols.

2. Plans del subsistema costaner:

a) Els plans territorials i els plans locals han de ser activats per les autoritats competents en cada cas, en el grau de resposta adequat.

b) L'activació d'un pla local suposa la declaració de la fase d'alerta del pla territorial corresponent. Al seu torn, l'activació d'un pla territorial suposa la declaració de la fase d'alerta del Pla estatal de protecció de la ribera del mar contra la contaminació.

c) El Pla estatal de protecció de la ribera del mar contra la contaminació ha de ser activat pel Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient. La mobilització de mitjans d'intervenció del Pla ha de tenir lloc segons el que preveuen les situacions 2 i 3 que preveu l'article 7.2 d'aquest Reial decret.

d) En cas que es mobilitzin mitjans del Pla estatal de protecció de la ribera del mar contra la contaminació en situació 2, aquests mitjans han de complementar els del pla territorial que hagi estat activat. En aquest cas, un representant del Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient, al qual correspon la coordinació dels mitjans aportats pel Pla estatal, ha de formar part del centre de coordinació operativa des del qual es dirigeixi l'emergència. En els casos d'emergència declarats com a situació 3 la utilització de mitjans mobilitzats amb anterioritat pels altres plans del subsistema costaner s'ha de fer en el marc d'actuació del Pla estatal de protecció de la ribera del mar contra la contaminació i seguint els seus protocols.

Article 9. Protocol de comunicació d'activació de plans del subsistema marítim.

En el cas d'activació d'algun dels plans del subsistema marítim i amb l'objectiu d'articular una resposta adequada i eficaç s'estableix el següent protocol de comunicació:

1. Quan l'autoritat o empresa a càrrec d'un pla interior marítim n'acordi l'activació, ho ha de comunicar a les autoritats locals i autonòmiques corresponents i a la capitania marítima, que ha d'informar la delegació del Govern en la comunitat autònoma o ciutat de Ceuta o Melilla corresponent i els serveis provincials de Costes del Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient.

2. Quan l'òrgan competent d'una comunitat autònoma o de les ciutats de Ceuta i Melilla, que disposi d'estructura organitzativa i mitjans propis per fer front a les operacions en el mar, activi l'estructura esmentada, ho ha de comunicar a les autoritats locals afectades i a la delegació del Govern, la qual n'ha d'informar la capitania marítima, la

Direcció General de Protecció Civil i Emergències del Ministeri de l'Interior i la Direcció General de Sostenibilitat de la Costa i del Mar.

3. Quan l'autoritat marítima acordi l'activació del Pla marítim nacional, ho ha de comunicar immediatament al Departament de Seguretat Nacional, a la Direcció General de Protecció Civil i Emergències del Ministeri de l'Interior, al Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient i a la Delegació del Govern, la qual ha de donar trasllat d'aquesta circumstància a les administracions territorials que es puguin veure afectades.

Article 10. Protocol de comunicació d'activació de plans del subsistema costaner.

En el cas d'activació d'algun dels plans del subsistema costaner i amb l'objectiu d'articular una resposta adequada i eficaç s'estableix el següent protocol de comunicació:

1. Quan l'òrgan competent activi un pla local, ho ha de comunicar a la seva comunitat autònoma i a la delegació del Govern en aquesta comunitat, la qual ha d'informar la capitania marítima i els serveis provincials de Costes del Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient.

2. Quan l'òrgan competent d'una comunitat autònoma o de les ciutats de Ceuta i Melilla activi el seu pla territorial corresponent, ho ha de comunicar a les autoritats locals afectades i a la delegació del Govern, la qual n'ha d'informar la capitania marítima, la Direcció General de Protecció Civil i Emergències del Ministeri de l'Interior i la Direcció General de Sostenibilitat de la Costa i del Mar.

3. L'activació del Pla estatal de protecció de la ribera del mar contra la contaminació ha de ser comunicada pel Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient a les autoritats autonòmiques i locals afectades, a través de les delegacions del Govern en les esmentades comunitats autònomes o en les ciutats de Ceuta i Melilla, a la Direcció General de la Marina Mercant, a la Direcció General de Protecció Civil i Emergències del Ministeri de l'Interior i al Centre Nacional de Conducció de Situacions de Crisi.

Article 11. Coordinació d'emergències per autoritats designades per les comunitats autònomes o per les ciutats de Ceuta i Melilla.

1. El coordinador general de l'emergència ha de ser designat per la comunitat autònoma o per les ciutats de Ceuta i Melilla corresponents sempre que els únics plans activats siguin un pla territorial o un o diversos plans locals d'una mateixa comunitat autònoma juntament amb un pla interior marítim.

2. La coordinació d'actuacions en el cas d'activació simultània d'un pla interior marítim i d'un pla territorial que disposi d'estructura organitzativa i mitjans propis per fer front a determinades operacions en el mar, correspon a l'òrgan de direcció del pla territorial, sense que això suposi l'alteració substantiva en els esquemes bàsics d'organització o funcionament dels plans interiors marítics.

3. Quan la coordinació de l'emergència sigui assumida per una autoritat designada per la comunitat autònoma o per les ciutats de Ceuta i Melilla, correspon a l'autoritat esmentada incorporar als òrgans rectors de l'emergència un representant de la Direcció General de la Marina Mercant, que normalment és el capità marítim competent per raó del lloc on es produeixi el succés, així com un representant de la Direcció d'Operacions de la Societat de Salvament i Seguretat Marítima (SASEMAR), un representant de la Delegació del Govern i un representant de la Direcció General de Sostenibilitat de la Costa i del Mar. Si també hi ha activats plans interiors marítics, s'ha de garantir així mateix la representació de les autoritats i instàncies portuàries.

Article 12. Coordinació entre plans del subsistema marítim i del subsistema costaner, quan està activat el Pla marítim nacional.

1. En els casos en què s'activin plans interiors marítics al costat del Pla marítim nacional, la coordinació d'actuacions correspon a l'òrgan de direcció d'aquest, sense que

això suposi l'alteració substantiva en els esquemes bàsics organitzatius o de funcionament dels plans interiors marítics.

2. Els plans interiors marítics, els plans locals i els plans territorials de les comunitats autònomes i de les ciutats de Ceuta i Melilla s'han de coordinar i adaptar al Pla marítim nacional, en els termes de l'article 264 del Reial decret legislatiu 2/2011, de 5 de setembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei 27/1992, en els aspectes que impliquin actuacions en el mar.

3. En cas d'activació conjunta d'un pla territorial i del Pla marítim nacional (situacions 1 o 2), s'ha de constituir un òrgan de coordinació format per un representant de la Delegació del Govern, el capità marítim i el cap de la demarcació de costes competents per raó del lloc on es produeixi l'esdeveniment, així com per tres representants designats per la comunitat autònoma afectada.

Article 13. *Declaració i coordinació general d'una emergència en situació 3.*

En cas que concorri alguna de les circumstàncies que defineixen una emergència de situació 3, l'estructura i les funcions dels òrgans de coordinació de plans, que respon al principi de comandament únic, és la que s'estableix a continuació:

1. El coordinador general, que ha de declarar la situació 3 d'emergència, ha d'establir les prioritats d'actuació en cada cas, d'acord amb la informació disponible, i ha de facilitar la comunicació i la presa de decisions conjuntes entre els directors dels plans activats.

La coordinació general correspon al ministre de Foment (o alternativament al ministre d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient, quan no està activat cap pla del subsistema marítim), excepte en les emergències que donin lloc a contaminació de la costa que pugui afectar la seguretat de persones i béns i siguin declarades d'interès nacional d'acord amb la normativa vigent en matèria de protecció civil, en què les funcions de coordinador general corresponen al ministre de l'Interior.

Declarada pel coordinador general la situació 3 d'emergència, s'ha de determinar l'activació, per les autoritats que en cada cas corresponguin, dels plans que integren el Sistema Nacional de Resposta davant la contaminació marina i que es puguin veure afectats per la situació d'emergència.

2. Un consell de direcció, les missions principals del qual són assessorar el coordinador general en la presa de decisions i aportar informació addicional sobre les característiques de les àrees a protegir.

3. Un consell tècnic assessor, la missió del qual és facilitar al coordinador general i als directors dels plans activats informació científica i tècnica relativa a les característiques i el comportament del producte contaminant, al medi afectat per la contaminació, o a qualsevol altre aspecte que pugui ser rellevant per a la presa de decisions, així com assistència jurídica en la presa de decisions.

4. Un consell econòmic, la missió del qual és comptabilitzar les despeses ocasionades amb motiu de la contaminació i assessorar en els procediments administratius de contractació, així com coordinar les reclamacions corresponents.

5. Un centre d'informació i relacions amb els mitjans de comunicació social.

Article 14. *Composició dels òrgans de coordinació d'emergències en situació 3.*

En situació 3, la composició dels òrgans esmentats és la següent:

a) El consell de direcció està integrat pel director general de la Marina Mercant, el director general de Sostenibilitat de la Costa i del Mar, el director general de Protecció Civil i Emergències, el director del Departament de Seguretat Nacional, el director general de Política de Defensa i l'almirall segon en cap de l'Estat Major de l'Armada, i els directors dels plans territorials i locals que estiguin activats. Els membres del Consell de Direcció poden delegar en cada cas concret en la persona de la seva organització que considerin més adequada.

b) El consell tècnic assessor està integrat pel director de l'Institut Espanyol d'Oceanografia, el president de l'Agència Estatal de Meteorologia, el president del Consell Superior d'Investigacions Científiques, el director del Centre d'Estudis i Experimentació d'Obres Públiques, el cap de la Divisió d'Operacions de l'Estat Major de l'Armada, un representant de la Unitat Militar d'Emergències, el director i el cap d'Operacions de SASEMAR, l'advocat de l'Estat en cap corresponent al departament ministerial del coordinador general de l'emergència, així com un representant designat per l'autoritat competent de cada un dels plans territorials que estiguin activats, o les persones en què aquests deleguin, i els experts nacionals o internacionals que siguin requerits per a això pel coordinador general de l'emergència.

c) El consell econòmic està integrat pels subdirectors generals o equivalents responsables dels assumptes econòmics en els centres directius corresponents als integrants del consell de direcció, o les persones en què aquests deleguin.

d) El centre d'informació està integrat pels membres del gabinet de premsa del ministeri que correspongui al coordinador general de l'emergència, juntament amb els representants dels diferents departaments i comunitats autònomes o ciutats de Ceuta i Melilla concernits.